

Europese Verkiezingen

De Europese verkiezingen staan weer voor de deur. Daarom interviewden Remko Ebbers en redacteur Jaap Terpstra vier politici die hopen zitting te gaan nemen namens GroenLinks/PvdA: Jolein Baidenmann, Ufuk Kâhya, Catarina Vieira en Ralph du Long.

Jolein Baidenmann

‘Het gecompliceerde van de EU is juist wat ik zo interessant vind.’

Op haar zestiende richtte Jolein Baidenmann met klasgenoten de Jonge Socialisten Hoekse Waard op. Dit jaar hoopt ze dat een oude ambitie wordt voltooid: zitting nemen in het Europees Parlement namens GroenLinks/PvdA.

Remko Ebbers

Een enorme ambitie om in het Europees Parlement te gaan, is niet iets wat veel voorkomt. Zeker niet als je bedenkt dat Jolein, nu 50, een twintiger was toen dat idee postvatte. Juist het complexe, misschien saaie, van het Europese werk maakt haar duidelijk enthousiast. Waarom heeft ze dan pas na bijna twintig jaar de stap gezet? “Ik kreeg een kind en ging al na twee jaar uit elkaar met de vader

van mijn zoon. Met co-ouderschap zag ik mijn kind maar om de week. Ik besloot dat ik er in die week helemaal voor hem wilde zijn. Dat zou niet kunnen als ik intensief in Brussel aan het werk zou gaan. Nu is mijn zoon oud genoeg. Hij doet dit jaar vwo-examen, dus kan ik er voor gaan.”

Het begin

Jolein groeide op in de Hoekse Waard, onder Rotterdam. Haar ouders, afkomstig uit Amsterdam en Rotterdam, waren daarheen verhuisd omdat zij graag op het platteland wilden wonen. “De Hoekse Waard heeft een sterke ‘doe maar gewoon’ mentaliteit en dat zat ook wel in mijn ouders. Ik weet nog dat ik als kind met mijn moeder boodschappen ging doen en ik had toen de gewoon-

te om heel hard te zingen. Mijn moeder was fysiotherapeut en de Hoekse Waard is een kleine gemeenschap. Zij zei tegen mij: Ssst, straks horen mijn patiënten het nog. Het extraverte zit nog steeds volop in haar, vindt Jolein. “Ik ben zo’n veel-te-hard-lachen-doe-eens-normaal moeder. Ik kan ook nog steeds heel verontwaardigd worden over onrecht. Wat dat betreft lijkt ik heel erg op dat meisje van toen.”

Ze komt niet uit een politiek nest, maar thuis werd er wel veel over politiek gesproken en was er aandacht voor cultuur en maatschappij. “Mijn vader kwam uit een heel arm Rotterdams gezin, maar ik ben opgegroeid met literatuur, klassieke muziek en gesprekken over de wereld. Hij vertelde vaak over zijn jeugd en hoe zij het thuis niet breed hadden. Mijn beide ouders waren sober, tot mijn irritatie soms. Ze kochten geen brommer voor me, ook al woonden we afgelegen, en het was vanzelfsprekend dat ik op mijn dertiende een bijbaantje nam om zakgeld te verdienen. Daardoor heb ik wel écht de waarde van geld leren kennen.”

Op de lagere school en het vwo was Jolein erg betrokken bij leed en onrecht. Het was de tijd dat Kinderen voor Kinderen zongen over de ‘tweehands jas’ en de Vlaamse komiek Urbanus over Madammen met een Bontjas. De acties van Greenpeace leken alomtegenwoordig. “Samen met andere scholieren heb ik op

Interviews met politici

mijn zestiende de Jonge Socialisten Hoekse Waard opgericht, een jongerenafdeling van de PvdA. Dat was in die tijd de meest logische, misschien wel enige smaak in Hoekse Waard. Als je links was, was je PvdA.” Wapenfeit: Door haar werden op school plastic bekertjes vervangen door een milieu-mok.

Toen Jolein Europees Recht ging studeren in Utrecht, bleef ze actief, onder andere als voorzitter van de plaatselijk afdeling van de Jonge Socialisten. “Toen was de PvdA een heel grote middenpartij. Dat was een belangrijke overweging om mij voor die partij in te zetten. Met mij komt het wel goed, maar er is een grote groep mensen die het minder heeft. Om daar effectief wat voor te kunnen doen, moet je je denk ik aansluiten bij een grote groep. Ik ben dus heel blij met de vergaande samenwerking tussen de PvdA en GroenLinks.”

Tijdens Niet Niks, de vernieuwingsbeweging rond toenmalig PvdA-voorzitter Felix Rottenberg, was Jolein voorzitter van de Europawerkgroep. Daarop volgden ‘buitenland- en duurzaamheidsfuncties’ bij de PvdA. Recentelijk was ze actief in het Amsterdamse PvdA-bestuur. “Ik geloof echt in een verenigd Europa. Samen staan we nu eenmaal sterker bij de belangrijke maatschappelijke thema’s van nu, zoals verduurzaming en rechtvaardigheid. Volgens mij zijn wij als mens op de wereld om die een beetje beter te maken. Zeker in een welvarend land als Nederland heb je een extra verantwoordelijkheid als je hoogopgeleid bent met een goed stel hersens. Misschien klinkt dat moralistisch of calvinistisch, maar ik vind echt dat hoe beter je het hebt, hoe groter die verantwoordelijkheid is. Iedereen heeft voor zichzelf de taak de beste versie van zichzelf te worden. Want hoe je zelf van binnen bent, zo bekijk je ook de wereld. Dus

door zelf bewust te leven, maak je ook de wereld een stukje beter.”

Zware tijden

Door enthousiast te willen presteren om het beste uit haarzelf te halen, ging Jolein al jong over haar grenzen heen. Ze was 25 toen ze een burn-out kreeg. Een zware tijd, die leidde tot een boek: De zin van werk. “Ik werkte na mijn studie bij een Amerikaans advocatenkantoor. Ik was jong en vond het heel leuk werk. Maar na drie jaar was ik helemaal afgedraaid. Ik ben het stereotype van iemand die daar gevoelig voor is: serieus, betrokken, perfectionistisch. Ik wilde zelfs studieclubjes organiseren in de lunchpauze met mijn collega’s, die dat echt teveel van het goede vonden.”

“In die periode begon ik mij af te vragen wat ik nu echt belangrijk vind in werk. Ik was benieuwd hoe andere mensen daarmee omgaan. Hoe nemen zij hun karakter mee naar hun werk? Ik heb contact gezocht met bekende mensen, zoals zanger Stef Bos, Jort Kelder, Martin Bril en Maarten van Rosendaal, en ik heb hen geïnterviewd. Ik was toen 26 en sprak met mensen die tien, vijftien jaar ouder waren dan ik. Ik weet nog dat ik op een gegeven moment doorkreeg: Goh, zij zijn er óók nog niet uit hoe het leven precies zit. Toen dacht ik nog dat er een fase in het leven zou komen dat je dat wel weet. Nu denk ik dat er altijd van alles uit te zoeken blijft. Het is als een ui die je steeds verder afpelt. Ik sprak er later over met mijn moeder en zij zei: Jolein, niemand heeft het leven helemaal door.”

Een kennis die uitgever was, zei haar dat niemand op dat boek zat te wachten. “Ik was jong en onzeker, en heb het er toen bij gelaten.” Nu leidt het manuscript *Zin in Werk* een leven als pdf op internet. Later

volgde overigens een veel praktischer ingestoken boek: *10 Kenmerken van de Futureproof Organisatie*, dat wel tot een echt fysiek boek heeft geleid.

Proberen, fouten maken en verder gaan

Sinds maart werkt Jolein voor het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als Manager Openbaarheidsbeleid en plaatsvervangend directeur Open Overheid. “Openheid en kwetsbaarheid vind ik in deze tijd heel belangrijk. Er zijn heel grote problemen in de samenleving waarvan we soms de oplossing nog niet weten. We zijn aan het proberen, en dan mag je fouten maken. Ik zou willen dat dat geaccepteerd zou worden: proberen, fouten maken en verder gaan. Dat is nodig om met elkaar te groeien. Ik vind het heel belangrijk, ook voor politici en andere leiders, dat zij meer van die kwetsbaarheid kunnen laten zien zonder dat hen dat de kop kost.

Ik maak mij echt zorgen om polarisatie, zowel in Nederland als op wereldschaal. Als we ons daarin laten meeslepen, dat klinkt misschien apocalyptisch, dan krijgen we hoge muren met aan één kant de *haves* die het goed hebben en aan de andere kant de *have-nots* die in armoede een strijd om te overleven voeren. Ik geloof dat wij als samenleving elke keer door fases moeten om een betere wereld te scheppen. We staan nu als samenleving weer op een kruispunt. We moeten weer over een moeilijke hobbel om als samenleving een stap in de goede richting te zetten. Ik heb de utopische wens en de hoop dat we richting een samenleving groeien waarin iedereen in vrede, gezondheid en welvaart kan opgroeien.”